

28. számú előterjesztés

Egyszerű többség
Zárt ülés javasolt

ELŐTERJESZTÉS
Dombóvár Város Önkormányzata Képviselőtestületének
2011. szeptember 29-i rendes zárt ülésére

Tárgy: Állásfoglalás az ÖKO-DOMBÓ Kft. jegyzett tőkéjének leszállításával kapcsolatban

Előterjesztő: Szabó Loránd polgármester

Készítette: Városgazdálkodás Iroda

Tárgyalta: Pénzügyi Bizottság
Városgazdálkodási Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott: Somfalvi József ügyvezető,
dr. Halmos Péter ügyvéd

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:
Kovács Gyula, Városgazdálkodási Iroda vezetője

Törvényességi szempontból ellenőrizte:
dr. Gábor Ferenc jegyző

PM iradókba átadomra került: 2011 SZEP 16 8⁰⁰ óra

Tartalmi iradókba átadomra került: 2011 SZEP 16 8³⁰ óra

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület a 222/2011. (V.30.) Kt. határozattal az ÖKO-DOMBÓ Kft. jegyzett tőkéjének 2010. április 20-i taggyűlésen történt leszállítással kapcsolatban vizsgálatot rendelt el, amelynek elvégzésére dr. Halmos Péter ügyvédet kérte fel. Az ügyvéd úr a melléklet szerint előterjesztette állásfoglalását.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől a határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete dr. Halmos Péter ügyvédnek az ÖKO-DOMBÓ Kft. jegyzett tőkéjének 2010. április 20-i taggyűlésen történt leszállítással kapcsolatban készített állásfoglalását tudomásul veszi.

Szabó Loránd
polgármester

DR. HALMOS ÜGYVÉDI IRODA

Dr. Halmos Péter ügyvéd

Irodacím: 7621 Pécs, Mária u. 29.

Levélcím: 7601 Pécs, Pf. 187

Telefon/fax: 72/336-158 Mobil: 20/9-336-158

E-mail: peter@dravanet.hu

Tárgy: Jogi vélemény az ÖKO-Dombó Kft. jegyzett tőkéjének 2010-04-20-i leszállításával kapcsolatban

Dombóvár Város Önkormányzata

Dombóvár

dr. Gábor Ferenc

Jegyző Úr részére

Tisztelt Jegyző Úr !

Hivatkozva tárgyi ügyben tett megtisztelő felkérésükre, az ÖKO-Dombó Kft. 2010-04-20-i jegyzett tőkéjének leszállításával kapcsolatban, Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete által, 2011-05-30 napjával 222/2011.(V.30.) Kt. határozattal elrendelt vizsgálat (a hozott döntés törvényességének megállapítására) tárgyában - a rendelkezésemre álló iratanyag alapján - az alábbi jogi véleményt adom:

A felkérés arra irányult, hogy

I./ Vizsgáljam meg Dombóvár Város Önkormányzata üzletrész tulajdonlásában mellett működő Öko-Dombó Kft. (7200 Dombóvár, Ady E. u. 8.: Cg: 17-09-005330) 2010-04-20-i jegyzett tőke leszállítást, a meghozott döntés törvényességét illetően.

A feltett kérdésre az alábbiakban válaszolok:

I./ A meghozott (önkormányzati) döntés törvényessége tekintetében:

1./ A kötelezően közzéteendő Cégléletről hivatkozott hirdetésményi közlemény (2. közzététel Cégléletről 2011/27. szám 534399. oldal) tartalma szerint,

a törzstőke leszállítás módja: veszteségrendezés

A törzstőke leszállítás előtti mértéke: 51.000.000-Ft.

A leszállított törzstőke mértéke: 44.000.000-Ft.

Az egyes tagok törzsbetéteinek nagysága a tőkeleszállítás után:

Dombóvár Város Önkormányzata: 26.400.000-Ft. (60%)

DÉL-KOM Kft.: 17.600.000-Ft. (40%)

(A rendelkezésemre álló adatok szerint 2011-05-12-ei taggyűlésen ugyancsak hasonló okból döntött a Kft. a törzstőke leszállításáról 18.000.000-Ft. összegre, mely alapján Dombóvár Város Önkormányzata 10.800.000-Ft- / 60% /, míg a DÉL-KOM Kft. 7.200.000-Ft. névértékű / 40% / üzletrésszel/törzsbetéttel rendelkezik a leszállítást követően)

2./ Tárgyi törzstőke leszállítás ténye - melynek során az Önkormányzat üzletrész hányada ill. annak aránya nem csökkent a jegyzett tőkén belül - a cégjegyzékbe bejegyzést nyert 2010-08-23-i hatállyal.

A rendelkezésre álló további okiratok (taggyűlési jkv., Egységes Szerkezetű Társasági Szerződés, Társasági Szerződés Módosítás) alapján megállapítható, hogy az összesen 7.000.000-Ft. összegű tárgyi törzstőke leszállításra jogszabályi előírás miatt kerül(het)et sor.

/ Gt. 51. §. (3) A korlátolt felelősségű társaság törzstőkéjének és a részvénytársaság alaptőkéjének veszteség folytán való csökkenése jogkövetkezményeire törvény eltérő szabályokat állapíthat meg. /

A Kft. saját tőkéje 2009-12-31 napján 22.422.000-Ft-, míg 2010-12-31 napján 18.529.000-Ft.- jóval az aktuális jegyzett tőke (51.000.000-Ft.) ill. (44.000.000-Ft.) alatti volt, ugyanakkor a kötelezettségek összege - negatív eredmény mellett - 54.118.000-Ft-ről 79.914.000-Ft-ra nőttek. Előzőek alapján a Gt. 143.§.(2) bek. a./ pontja szerinti feltételek (taggyűlés összehívása és döntés kötelező pótbefizetésről, törzstőke más módon való biztosításáról, törzstőke leszállításáról, más társasággá való átalakulásról avagy döntés a jogutód nélküli megszüntetéséről) beálltak.

A törvény (Gt.) szerint ha a gazdasági társaság nem tesz eleget a törvényben foglalt előírásoknak, a cégbíróság a Ctv.-ben szabályozott törvényességi felügyeleti jogkörében ezt kikényszerítheti, végső soron a céget megszüntetnek nyilváníthatja (Ctv. 72-84. §).

A Gt. 51.§. §. (3) bekezdése utal arra, hogy a kft., illetve az rt. jegyzett tőkéjének veszteség folytán való csökkenésének esetére a törvény kft-re és rt-re vonatkozó fejezetei további szabályokat is megállapítanak.

A korlátolt felelősségű társaság és részvénytársaság esetében a Gt. meghatározza a jegyzett tőke alapítás kori legkisebb mértékét. Ez a 51. §. arról az esetről rendelkezik, mi a követendő eljárás, ha a gazdasági társaság huzamosabb időn (két teljes üzleti év) keresztül nem rendelkezik a társasági formájára kötelezően előírt jegyzett tőkének megfelelő saját tőkével.

A kft. vagyonszűnését kapcsolatos további rendelkezéseket tartalmaz a Gt. 143. § (2) bekezdése, illetőleg (3) bekezdése, valamint a Gt. 161. §-a (törzstőke leszállítás), részvénytársaság esetében a Gt. 219. §-a valamint az alaptőke leszállítása címszó alatt a Gt. 266. §-ában.

A Gt. 143.§. alapján:

„143. § (1) A taggyűlést - ha törvény vagy a társasági szerződés másként nem rendelkezik - az ügyvezető hívja össze.

(2) E törvényben vagy a társasági szerződésben meghatározott eseteken kívül a taggyűlést akkor is össze kell hívni, ha az a társaság érdekében egyébként szükséges. Az ügyvezető haladéktalanul köteles, a szükséges intézkedések megtétele céljából, összehívni a taggyűlést, ha tudomására jut, hogy

a) a társaság saját tőkéje veszteség folytán a törzstőke felére csökkent, vagy

b) a társaságot fizetésektelenség fenyegeti, vagy fizetéseit megszüntette, illetve, ha vagyona tartozásait nem fedezi.

(3) A (2) bekezdésben megjelölt esetekben a tagoknak határozniuk kell különösen a pótbefizetés előírásáról vagy - ha ennek lehetőségét a társasági szerződés nem tartalmazza - a törzstőke más módon való biztosításáról, illetve a törzstőke leszállításáról, mindezek hiányában a társaságnak más társasággá történő átalakulásáról, illetve jogutód nélküli megszüntetéséről. A határozatokat legkésőbb három hónapon belül végre kell hajtani."

A 143.§.(2) bek. a./ pontja alapján a Kft. ügyvezetőnek kötelező volt összehívnia a taggyűlést és - törvényi előírás folytán - szükséges volt döntéshozatal a veszteségrendezés érdekében. Mivel a számvitelileg „hiányzó” törzstőke más módon nem volt biztosítható, szükséges és célszerű döntés egyedül a törzstőke leszállítása lehetett figyelemmel arra is, hogy a Kft. tevékenységét illetően kötelezően ellátandó önkormányzatai közfeladatáról van szó.

A törzstőke leszállítása a Gt. 160.§.(1) bek. alapján - ellenkező tartalmú Társasági Szerződés ill. taggyűlési határozat hiányában - törzsbetétek arányában érinti a tagok üzletrésztét.

Mivel a tárgyi törzstőke leszállítás célja egyértelműen „veszteségrendezés” (saját tőke szerkezetének megváltoztatása) volt a Kft. tagok részére (tőkekivonás miatti) kifizetés nem merülhet fel.

3./ A törzstőke leszállításról döntő taggyűlésen eljáró Polgármester eljárási jogosultsága nem kérdőjelezhető meg, a polgármester az önkormányzat törvényes képviselője a vonatkozó Ötv. szerint, ún. a magyar Polgári Törvénykönyv szerinti álképviselő e körben kifelé (a taggyűlés irányában) fel nem merülhet.

Az önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 9. §-ának (1) bekezdése szerint az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő testületet illetik meg, a képviselő testületet pedig a polgármester képviseli.

Az önkormányzat képviselőjét az Ötv. 9. §-ának (1) bekezdése, valamint a Ptk. 29. §-ának (3) bekezdése szerint is a polgármester látja el, de az Ötv. ugyanezen rendelkezése alapján az önkormányzat képviselő testületét is a polgármester képviseli. Az Ötv. 80. §-ának (1) bekezdése értelmében az önkormányzati vagyon felett a tulajdonosi jogok gyakorlásáról a képviselő testület rendelkezik. Tehát a polgármester azokban az ügyekben képviselheti a képviselő testületet, amelyekben a döntés ez utóbbi hatáskörébe tartozik.

A képviselő testület azonban közjogi aktussal szabályozhatja a tulajdonjog gyakorlásának a módját, saját hatáskörrel ruházza fel ebben a körben a polgármestert. A rendelkezési jogok körében a jogok egy részének gyakorlására az Ötv. 18. §-ának (1) bekezdésében írtak szerint megalkotott Szervezeti és Működési Szabályzatban avagy vagyonrendeletben (jelen esetben önkormányzati vagyonról és vagyongazdálkodás szabályairól szóló rendeletben) felhatalmazást adhat a polgármester részére, meghatározva, hogy az milyen részjogokat, mely vagyoni körre és milyen módon gyakorolhat.

A taggyűlés idején hatályos 14/2001. (III.28.) sz. Önkormányzati rendelet (az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól) vonatkozó rendelkezései (III. fejezet „a vagyongazdálkodás/vállalkozói vagyon hasznosítása” 17.§.-20.§.) szerint:

17.§. (1) bek. alapján: „A vállalkozói vagyon körébe tartozó tulajdon megszerzéséről, értékesítéséről és hasznosításáról a képviselőtestület gondoskodik.” Jelen esetben adott vállalkozói vagyon körébe tartozó tulajdon megszerzése- ill. értékesítése nem történt, hasznosítás pedig fel sem merülhet.

18.§. szerint: „A képviselőtestület kizárólagos hatáskörében dönt:....

- az önkormányzat gazdasági társaságokban fennálló üzletrészek értékesítéséről, az üzletrészekkel kapcsolatos tulajdonosi jognyilatkozatok megadásáról, pénzbeli betétjének és apportjának emeléséről és csökkentéséről....”

19.§. szerint: „A polgármester átruházott hatáskörben dönt:

- az 5 millió Ft-ot meg nem haladó értékű üzletrész, részvény és váltó névértéken vagy legalább a névérték 70%-án történő értékesítéséről, az üzletrésszel kapcsolatos tulajdonosi jognyilatkozatok megadásáról.”

A tárgyi ügygel összefüggésben nem az önkormányzat „pénzbeli betétjének és apportjának csökkentéséről van szó”, mivel egyrészt az önkormányzat törzsbetétének aránya a jegyzett tőkén belül nem változott (az maradt a jegyzett tőke 60%-a), másrészt pedig a Gt. nem ismeri a „pénzbeli betét és apport emelését ill. csökkentését” kizárólag a törzstőke felemeléséről és leszállításáról tesz említést. Nem hagyható az sem figyelmen kívül, hogy a törzsbetét és üzletrész fogalmilag mást jelent. A törzstőke leszállítás a Gt. 160.§.(1) bek. alapján „a törzsbetétek arányában érinti a tagok üzletrésztét.”

A törvény szerint főszabályként a tőkeleszállítás a tagok üzletrészeinek nagyságát törzsbetét-arányosan érinti. Főszabályként ugyanis a társaság veszteségeit a tagoknak törzsbetét-arányosan kell viselniük, a társaságból kivont tőke főszabályként ugyancsak törzsbetét-arányosan illeti meg a társaság tagjait.

A Gt. 121.§. alapján: „121. § (1) A társaság bejegyzését követően a tagok jogait és a társaság vagyonából őket megillető hányadot az üzletrész testesíti meg. A társasági szerződés eltérő rendelkezése hiányában az üzletrész mértéke a tagok törzsbetétéhez igazodik. Azonos mértékű üzletrészhez azonos tagsági jogok fűződnek, a társasági szerződés azonban egyes üzletrészeket a többiekétől eltérő tagsági jogokkal ruházhat fel.

(2) Minden tagnak csak egy üzletrésze lehet. Ha a tag másik önálló üzletrészt szerez meg, eredeti üzletrésze az átvett üzletrésszel megnövekszik.”

A társaság cégbejegyzését követően az egyes tagok által teljesített törzsbetétek üzletrésszé alakulnak át, az üzletrész a tagsági jogok és kötelezettségek összességét jelenti. Megtestesíti a tagot megillető vagyoni jogokat, szervezeti jogokat (osztalék, szavazati jog stb.), kifejezi azt, hogy valamely tag teljesített-e valamilyen mellékszolgáltatást vagy sem, ide tartozik, hogy a tagok pótbefizetéssel terhelhetőek-e vagy sem. Jelenti a tagoknak azt a kötelezettségét is, hogy vagyoni hozzájárulásukat teljesítsék, illetőleg a társaság érdekében tevékenykedjenek, a társasággal szemben negatív magatartást ne tanúsítsanak.

Az üzletrész nem csak ebből a szempontból különbözik a törzsbetétől. Addig ugyanis, amíg a törzsbetét összege meghatározható, az üzletrész értéke mindig az adott társaság piaci értékéhez fűződik. Az üzletrész értéke lehet alacsonyabb, mint a törzsbetét, de azt többszörösen meg is haladhatja, attól függően, hogy milyen eredményesen működő társasággal állunk szemben.

4./ A Polgármester taggyűlési nyilatkozata - annak megjegyzése mellett, hogy az említett önkormányzati rendelet nem szabályozza, hogy mit kell érteni ilyen tulajdonosi jognyilatkozaton - nem értelmezhető „üzletrésszel kapcsolatos tulajdonosi jognyilatkozatnak”, ugyanis tágabb értelemben a Kft-t érintően minden az üzletrész tulajdonos által megtett nyilatkozat/kérelem, adott esetben ilyen nyilatkozatnak lenne tekinthető (pld. irat betekintési kérelem a Kft. ügyvezetés irányában, taggyűlés összehívására indítvány stb.). A jognyilatkozat ugyanakkor közvetlenül nem az önkormányzati üzletrésszel, hanem a vesztésrendezés miatti törzstőke leszállítással volt összefüggésben, melynek jogszabályi következménye a 6t. 160.§.(1) bek. alapján, hogy a döntés/határozat törzsbetétek arányában érinti a tagok üzletrészét.

Amennyiben a fő szabálytól ill. a Társasági Szerződés rendelkezéseitől eltérő módon csökkentette volna a taggyűlési határozat az önkormányzati üzletrészt (magyarul az üzletrész jegyzett tőkén belüli hányada/aránya nem a törzsbetét arányában, hanem nagyobb mértékben csökken), úgy az már értelmezhető az „üzletrésszel kapcsolatos tulajdonosi jognyilatkozatnak” a vagyonrendelet egyéb rendelkezéseivel is összefüggésben. Ilyen azonban nem állt fenn.

A jogszabály szerint kötelezően meghozandó tárgyi taggyűlési döntést amennyiben „üzletrésszel kapcsolatos tulajdonosi jognyilatkozat megadásának” tekintjük, úgy az önkormányzatot semmilyen gazdasági hátrány nem érthette az előzőekben kifejtettek szerint, mivel az üzletrész értéke mindig az adott társaság piaci értékéhez - nem az üzletrész névértékéhez/törzsbetét értékéhez - kötődik az üzletrész értéke lehet alacsonyabb, mint a törzsbetét, de azt meg is haladhatja, ugyanakkor jelen esetben az önkormányzat Kft-n belüli tulajdoni hányada/üzletrész aránya valamint az üzletrész (árfolyam)értéke nem változott. Adott esetben a törzstőke leszállítás - azon túlmenően, hogy a jogszabályi előírás miatt szükséges is volt - éppen a társaság üzleti megítélését fordította ill. fordíthatta kedvezőbb irányba, mivel a társaság saját tőke/jegyzett tőke helyzete már nem tett szükségessé jogszabály által megkívánt tőkepótlást ill. egyéb döntést.

Megjegyezni kívánom azt is, hogy a vagyonrendelet alapján a taggyűlési határozat időpontjában nem volt szükséges értékbecslést kérni az üzletrész (árfolyam)értékére vonatkozóan, így nem lehet tudni, hogy az üzletrész (árfolyam)értéke az 5.000.000-Ft-ot meghaladta-e avagy sem.

II./ A fentiekből álláspontom szerint az következik, hogy a polgármester jogosult volt saját hatáskörben jognyilatkozatot tenni ill. szavazni a taggyűlésen a jegyzett tőke leszállítással összefüggésben, melynek alapján jogosult volt a Társasági Szerződés Módosítás tekintetében is jognyilatkozatot tenni. Az ÖKO-DOMBÓ Kft. tekintetében tárgyi törzstőke/jegyzett tőke leszállításra vonatkozó döntés meghozatala semmilyen módon nem sértette ill. sérthette az Önkormányzat vagyoni érdekeit.

/ 6 /

Amennyiben kötelezettségvállalás oldaláról vizsgáljuk a Polgármester eljárását úgy arra, a az 1991. évi XX. törvény 139. §-a (1) bekezdésének d) pontja szerint - gazdálkodási feladat- és hatásköre alapján - jogosultsága a Polgármesternek önállóan megvolt.

Pécs, 2011-08-22

Tisztelettel:

